

KPSS PROAKTİF · ÇÖZÜMLÜ SORULAR

Her soru, dört çeldiriciyle birlikte

Aşağıdakiler soru bankamızdan seçilmiş örneklerdir.

Her birinde doğru cevabın neden doğru, dört şıkkın neden yanlış olduğu tek tek yazılı. Sınav grubunuzu seçin.

Ders testleri Mini KPSS KPSS simülasyonu ve fazlası uygulamada

Eylül 2026

01 GÜNCEL BİLGİLER Biyografi Sürpriz

1972'de yayımlanan ilk şiir kitabı "Sebeb Ey" olan; 1976'da Maveria dergisinin kurucuları arasında yer alan ve "Risaleler" adlı kitabıyla 1988'de Türkiye Yazarlar Birliği şiir ödülünü kazanan şair aşağıdakilerden hangisidir?

- ☐ A Sezai Karakoç
- ☐ B Nuri Pakdil
- ☒ C Erdem Bayazıt
- ☐ D Cahit Zarifoğlu
- ☐ E Rasim Özdenören

Doğru cevap C) Erdem Bayazıt.

ÇÖZÜM ADIMLARI

1. Adım 1 — Soruda üç ipucu birlikte veriliyor: ilk şiir kitabı 1972'de yayımlanan "Sebeb Ey", 1976'da Maveria dergisinin kuruluşunda yer alma ve "Risaleler" kitabı. Bu üç bilginin tamamı Erdem Bayazıt'a (1939-2008) aittir; "Risaleler" 1987'de yayımlanmış, 1988'de Türkiye Yazarlar Birliği şiir ödülünü almıştır.

2. Adım 2 — Çeldiriciler aynı çevreden seçilmiştir, bu yüzden ayırım eser adlarıyla yapılır: Sezai Karakoç "Körfez" ve "Hızlı Kırk Saat" ile; Nuri Pakdil Edebiyat dergisi ve "Batı Notları" ile; Cahit

KPSS Proaktif · kpssproaktif.com · Uygulama Google Play'de · ilk 3 test ücretsiz

hizmete mahsustur · çoğaltılamaz

Zarifoğlu "İşaret Çocukları" ve "Yaşamak" ile; Rasim Özdenören ise şiir değil öykü yazarı olarak "Çözülme" ve "Gül Yetiştiren Adam" ile tanınır.

DIĞER ŞIKLAR NEDEN YANLIŞ

- A** 'Sezai Karakoç' yanlış: aynı çevrenin öncü şairidir, bu yüzden en çekici çeldiricidir; ancak kitapları 'Körfez', 'Şahdamar' ve 'Hızır Kırk Saat' adlarını taşır, Maver'a'nın değil Diriliş dergisinin kurucusudur.
- B** 'Nuri Pakdil' yanlış: Maver'a'nın değil Edebiyat dergisinin kurucusudur; 'Batı Notları' ve 'Biat' ile tanınır, 'Sebeb Ey' onun kitabı değildir.
- D** 'Cahit Zarifoğlu' yanlış: Maver'a'nın kurucuları arasındadır, bu yüzden dergi ipucuyla karışır; ancak kitapları 'İşaret Çocukları', 'Yedi Güzel Adam' ve 'Menziller'dir.
- E** 'Rasim Özdenören' yanlış: yine Maver'a kurucularındandır ama şiir değil öykü yazarıdır; 'Çözülme' ve 'Gül Yetiştiren Adam' onun öykü kitaplarıdır.

İPUCU Aynı dergi çevresinden birden çok ad varsa kişiyi dergiyle değil ESER ADIYLA eşleştir.

02 GÜNCEL BİLGİLER Mimari Stil Soruları

Birinci Ulusal Mimarlık akımının Mimar Kemaleddin ile birlikte iki öncüsünden biri olan; Kastamonu Hükümet Konağı ile Haydarpaşa ve Moda vapur iskelelerini tasarlayan mimar aşağıdakilerden hangisidir?

- A** Mimar Kemaleddin
- B** Giulio Mongeri
- C** Vedat Tek
- D** Sedad Hakkı Eldem
- E** Arif Hikmet Koyunoğlu

Doğru cevap C) Vedat Tek.

ÇÖZÜM ADIMLARI

1. Adım 1 — Soru iki ipucu birlikte veriyor: akımın iki öncüsünden biri olmak ve verilen yapıların mimarı olmak. Kastamonu Hükümet Konağı ile Haydarpaşa ve Moda vapur iskeleleri Vedat Tek'in

eserleridir; mimarın en bilinen yapısı olan Sirkeci'deki Büyük Postane de aynı akımın Türkiye'deki ilk büyük örneği sayılır.

2. Adım 2 — Çeldiriciler yakın adlardır ama verilen yapıların mimarı değildir: soruda akımın öteki öncüsü olarak zaten anılan Mimar Kemaleddin bu nedenle cevap olamaz; Giulio Mongeri Ankara'daki Ziraat Bankası ve İş Bankası binalarıyla; Arif Hikmet Koyunoğlu Ankara Etnografya Müzesi ile; Sedad Hakkı Eldem ise sonraki kuşaktan bir mimar olarak Türk evi araştırmalarıyla tanınır.

DIĞER ŞIKLAR NEDEN YANLIŞ

- A** 'Mimar Kemaleddin' yanlış: soru kökü onu akımın ÖTEKİ öncüsü olarak zaten anar; aranan kişi olamaz. Eserleri arasında Ankara Gazi Üniversitesi Rektörlük Binası ve Bebek Camii sayılır.
- B** 'Giulio Mongeri' yanlış: akımın İstanbul'daki yabancı temsilcilerindendir; Ankara'daki Ziraat Bankası ve İş Bankası binalarıyla anılır, verilen iskeleler onun değildir.
- D** 'Sedad Hakkı Eldem' yanlış: sonraki kuşakandır ve İkinci Ulusal Mimarlık ile geleneksel Türk evi araştırmalarıyla tanınır; 1910'ların iskeleleriyle ilgisi yoktur.
- E** 'Arif Hikmet Koyunoğlu' yanlış: akımın Ankara'daki temsilcilerindendir; Etnografya Müzesi ve Türk Ocağı binasıyla anılır, Kastamonu Hükümet Konağı onun değildir.

İPUCU Soru kökü bir adı 'öteki öncü' diye anıyorsa o ad cevap olamaz; bu tek adım bir şıkkı hemen eler.

03 GÜNCEL BİLGİLER Mimari Stil Soruları

Taş süslemeleriyle tanınan ve 1985'te Türkiye'den UNESCO Dünya Mirası Listesi'ne giren ilk mimari yapı olan Divriği Ulu Camii ve Darüşşifası, aşağıdaki devlet veya beyliklerden hangisinin döneminde yapılmıştır?

- A** Danişmentliler
- B** **Mengücekli**
- C** Saltuklular
- D** Artuklular
- E** Anadolu Selçukluları

ÇÖZÜM ADIMLARI

1. Adım 1 — Yapı, bugün Sivas'ın Divriği ilçesinde bulunur ve 1228-29'da Mengücek hükümdarı Ahmed Şah tarafından yaptırılmıştır. Darüşşifa aynı yıllarda Ahmed Şah'ın eşi Turan Melek adına yapılmıştır. Yapı 1985'te Dünya Mirası Listesi'ne alınmış ve Türkiye'den listeye giren ilk mimari eser olmuştur.
2. Adım 2 — Çeldiriciler aynı yüzyılda Anadolu'da bulunan komşu güçlerdir: Danişmentliler Sivas-Tokat çevresinde daha erken dönemde etkiliydi; Saltuklular Erzurum çevresinde, Artuklular ise Diyarbakır-Mardin çevresinde hüküm sürmüştür. Anadolu Selçukluları dönemin büyük gücüdür ama bu yapının banisi Mengücek hükümdarıdır.

DİĞER ŞIKLAR NEDEN YANLIŞ

- A** 'Danişmentliler' yanlış: Sivas-Tokat-Amasya çevresinde XI-XII. yüzyılda etkiliydi ve 1178'de Anadolu Selçuklularınca ortadan kaldırıldı; 1228-29 tarihli yapının banisi olamaz.
- C** 'Saltuklular' yanlış: Erzurum çevresinde hüküm sürmüştür; Divriği bu bölgenin dışındadır ve beylik 1202'de sona ermiştir.
- D** 'Artuklular' yanlış: Diyarbakır-Mardin çevresinde hüküm sürmüştür; taş işçiliği ortak bir özellik olsa da Divriği onların bölgesinde değildir.
- E** 'Anadolu Selçukluları' yanlış: dönemin büyük gücüdür ve Mengücekler onlara bağlıydı, bu yüzden en çekici çeldiricidir; ancak yapının kitabesindeki banisi Mengücek hükümdarı Ahmed Şah'tır.

İPUCU Miras sorularında yapının BANİSİNİ hatırla; aynı dönemde birçok beylik vardır, ayrımı banisi sağlar.

04 GÜNCEL BİLGİLER Küresel Yapay Zeka & Tek

Bir fabrikada iki sistem çalışmaktadır. Birinci sistem, kendisine önceden tanımlanmış sabit adımları hiç değiştirmeden tekrarlar. İkinci sistem ise geçmiş üretim verilerinden çıkardığı örüntülere göre arıza olasılığı yüksek makineyi kendisi belirler ve yeni verilerle tahminini günceller. Buna göre ikinci sistemin çalışma biçimi aşağıdaki kavramlardan hangisiyle adlandırılır?

- A** Otomasyon
- B** Yapay zekâ
- C** Sanal gerçeklik
- D** Bulut bilişim

E

Nesnelerin interneti

Doğru cevap B) Yapay zekâ.**ÇÖZÜM ADIMLARI**

1. Adım 1 — Metinde iki sistem karşılaştırılıyor. Birinci sistem önceden tanımlanmış sabit adımları tekrarlıyor; bu otomasyondur, çünkü kural insan tarafından baştan yazılmıştır ve sistem kendiliğinden değişmez. İkinci sistem ise veriden örüntü çıkarıyor ve yeni veriyle tahminini güncelliyor; yani davranışı veriye göre değişiyor.
2. Adım 2 — Veriden öğrenerek karar üretme, yapay zekânın (özellikle makine öğrenmesinin) tanımıdır. Öteki şıklar farklı kavramlardır: sanal gerçeklik kullanıcıyı benzetilmiş bir ortama sokan görüntüleme teknolojisidir; bulut bilişim işlem ve depolamanın uzaktaki sunucularda yapılmasıdır; nesnelerin interneti ise fiziksel nesnelerin algılayıcılarla ağa bağlanmasıdır. Hiçbiri 'veriden öğrenip kendi kararını güncelleme' ölçütünü karşılamaz.

DIĞER ŞIKLAR NEDEN YANLIŞ

- A** 'Otomasyon' yanlış: metindeki BİRİNCİ sistemin tanımıdır; önceden yazılmış sabit adımların tekrarıdır ve sistem kendiliğinden değişmez. Soru ikinci sistemi sorduğu için bu şık en çekici çeldiricidir.
- C** 'Sanal gerçeklik' yanlış: kullanıcıyı benzetilmiş bir ortama sokan görüntüleme teknolojisidir; metinde ne kullanıcı arayüzünden ne benzetimden söz edilir.
- D** 'Bulut bilişim' yanlış: işlem ve depolamanın uzaktaki sunucularda yapılmasıdır; metinde verinin nerede tutulduğu değil, karar üretme biçimi anlatılır.
- E** 'Nesnelerin interneti' yanlış: fiziksel nesnelerin algılayıcılarla ağa bağlanmasıdır; metinde bağlantı değil, veriden örüntü çıkarıp tahmini güncelleme vurgulanır.

İPUCU Otomasyon ile yapay zekâyı ayırt etmek için tek soru yeter: kuralı insan mı yazdı, sistem veriden mi çıkardı?

05 TARİH Kültür ve Medeniyet

Osmanlı toprak düzeninde, bir ailenin geçimini sağlayacak büyüklükte olan ve bir çift öküzle sürülebilen toprak birimini karşılamak üzere kullanılan terim aşağıdakilerden hangisidir?

A

Çift (çifhane)

B

Mukataa

KPSS Proaktif · kpssproaktif.com · Uygulama Google Play'de · ilk 3 test ücretsiz
hizmete mahsustur · çoğaltılamaz

- ☐ C Malikâne
- ☐ D Yurtluk ve ocaklık
- ☐ E Paşmaklık

Doğru cevap A) Çift (çifthane).

ÇÖZÜM ADIMLARI

1. Adım 1 — Soruda verilen ölçüt bir toprak parçasının BÜYÜKLÜĞÜNÜ tanımlıyor: bir ailenin geçimine yetecek ve bir çift öküzle sürülebilecek genişlik. Osmanlı vergi ve tahrir kayıtlarında bu birim 'çift' olarak geçer; reaya ailesiyle birlikte ele alındığında düzenin adı çift-hane sistemidir. Çift resmi de bu birimi tasarruf eden Müslüman reayadan alınır.

DIĞER ŞIKLAR NEDEN YANLIŞ

- ☐ B Mukataa yanlış: bir gelir kaleminin belirli bir bedelle işletmeye verilmesidir. Aday, toprakla ilgili her terimi aynı torbaya atarak ÖLÇÜ ile TAHSİS USULÜNÜ karıştırır; mukataa bir genişlik ölçüsü değildir.
- ☐ C Malikâne yanlış: mukataanın kaydı hayat şartıyla, yani ömür boyu işletmeye verilmesidir. Yine bir ölçü değil, gelirin kime bırakıldığını gösteren usuldür.
- ☐ D Yurtluk ve ocaklık yanlış: sınır bölgelerinde yerel beylere bırakılan gelir tahsisidir. Ölçüt "bir çift öküz" iken burada tahsisin YERİ ve MUHATABI öne çıkar; büyüklük tanımı yoktur.
- ☐ E Paşmaklık yanlış: hanedan kadınlarına ayrılan dirliktir. Kime ayrıldığıyla tanımlanır, kaç öküzle sürüldüğüyle değil.

İPUCU Soru bir ÖLÇÜ mü, bir TAHSİS USULÜ mü soruyor? Ölçü isteniyorsa mukataa-malikâne ailesi baştan elenir.

06 TARİH Duraklama Dönemi (XVII. yy)

XVII. yüzyıl Osmanlı ıslahat düşüncesini XIX. yüzyıl fikir akımlarından ayıran temel nokta aşağıdakilerden hangisidir?

- ☒ A Bozulmanın, eski kanundan sapmaya bağlanması
- ☐ B İmparatorluğun ortak vatandaşlık bağıyla bir arada tutulmasının hedeflenmesi

- ☐ C Yerel yönetimlere geniş yetki verilmesinin savunulması
- KPSS Proaktif ile Play'de • ilk 3 test ücretsiz hizmete mahsustur • çoğaltılamaz

- D Anayasa ve meclis gibi kurumların kurulmasının istenmesi
- E Dil ve kültür birliğine dayalı bir ulus tasarımının benimsenmesi

Doğru cevap A) Bozulmanın, eski kanundan sapmaya bağlanması.

ÇÖZÜM ADIMLARI

1. Adım 1 — XVII. yüzyıl ıslahat metinlerinin (Koçi Bey Risalesi bu çizginin en bilinen örneğidir) ortak varsayımı şudur: devlet, kuruluşundaki düzen bozulduğu için zayıflamıştır. Öneri de bu varsayımdan çıkar: 'kanûn-ı kadîm'e, yani eski kanuna dönmek. Bu yüzden dönemin ıslahatı yeni bir kurum kurmaya değil, var olan düzeni onarmaya bakar.

DIĞER ŞIKLAR NEDEN YANLIŞ

- B İmparatorluğun ortak vatandaşlık bağıyla bir arada tutulmasının hedeflenmesi yanlış: bu, XIX. yüzyıl Osmanlıcılığının önerisidir. Aday yüzyılı kaydırıp Tanzimat sonrası bir çözümü Duraklama dönemine taşımaktadır.
- C Yerel yönetimlere geniş yetki verilmesinin savunulması yanlış: II. Meşrutiyet döneminde Prens Sabahaddin'in savunduğu ademî merkezîyetçiliğe aittir; XVII. yüzyılda böyle bir yönetim tasarımı yoktur.
- D Anayasa ve meclis gibi kurumların kurulmasının istenmesi yanlış: 1876 Kanûn-ı Esasî ile somutlaşan meşrutiyet düşüncesinin talebidir. Yeni KURUM kurmak, eski düzene dönmeyi savunan XVII. yüzyıl anlayışının tam tersidir.
- E Dil ve kültür birliğine dayalı bir ulus tasarımının benimsenmesi yanlış: XIX. yüzyıl Türkçülüğünün önerisidir; sıra karışması sonucu seçilir.

İPUCU Bir öneri 'eskiye dönelim' diyorsa Duraklama dönemine, 'yeni bir düzen kuralım' diyorsa XIX. yüzyıla aittir.

07 TARİH Atatürk İnkılapları

Aşağıdaki inkılap – tamamlayıcı gelişme eşleştirmelerinden hangisinin ikinci ögesi, inkılabın amacına aykırıdır?

- A Türk Medeni Kanunu'nun kabulü (1926) – mirasta kadın ile erkeğin eşit paya sahip olması
- B Şapka ve kıyafette değişiklik (1925) – kılık kıyafette birliğin sağlanması

- C Halifeliğin kaldırılması (1924) – Şer'iyye ve Evkaf Vekâletinin kaldırılması (1924)

D Ölçü, tartı ve takvimde değişiklik – dış ilişkilerde ortak ölçü ve tarih kullanılması

E Soyadı Kanunu'nun kabulü (1934) – kişilerin lakap ve unvanlarıyla anılmaya başlanması

Doğru cevap E) Soyadı Kanunu'nun kabulü (1934) – kişilerin lakap ve unvanlarıyla anılmaya başlanması.

ÇÖZÜM ADIMLARI

1. Adım 1 — Soyadı Kanunu'nun amacı, kişilerin resmî kayıtlarda ortak bir aile adıyla anılmasını sağlamaktır. Kanunun hemen ardından ağa, hacı, hoca, bey, efendi gibi lakap ve unvanların kullanılması KALDIRILMIŞTIR. Eşleştirmedeki ikinci öge bu amacın tam tersini söylediği için sorulan şık budur.

DIĞER ŞIKLAR NEDEN YANLIŞ

- A Türk Medeni Kanunu'nun kabulü (1926) – mirasta kadın ile erkeğin eşit paya sahip olması yanlış: ikinci öge birincinin doğrudan sonucudur, amaca aykırı değildir; aday "eşitlik" ifadesini tartışmalı sanıp buraya kayabilir.
- B Şapka ve kıyafette değişiklik (1925) – kılık kıyafette birliğin sağlanması yanlış: düzenlemenin amacı zaten kılık kıyafette birliktir; ikinci öge amacı doğrudur.
- C Halifeliğin kaldırılması (1924) – Şer'iyye ve Evkaf Vekâletinin kaldırılması (1924) yanlış: iki gelişme 3 Mart 1924'te aynı gün gerçekleşmiştir; ikisi de aynı yönde, birbirini tamamlayan adımlardır.
- D Ölçü, tartı ve takvimde değişiklik – dış ilişkilerde ortak ölçü ve tarih kullanılması yanlış: düzenlemenin hedeflenen sonucu tam olarak budur; aykırılık yoktur.

İPUCU Eşleştirmenin ikinci ögesini okuduğunda 'inkılap bunu mu istedi, tersini mi?' diye sor; en sık kullanılan tuzak amacın tersine çevrilmesidir.

08 COĞRAFYA Enerji kaynakları (genel , kavram)

Kömüre benzeyen katı bir bitüm türü olan ve Türkiye'de en önemli yatakları Harbul ile Üçkardeşler filonlarında bulunan asfaltit, ağırlıklı olarak aşağıdaki illerimizden hangisinde işletilmektedir?

A Zonguldak

B Kütahya

C KPSS Proaktif · kpssproaktif.com · Uygulama Google Play'de · ilk 3 test ücretsiz hizmete mahsustur · çoğaltılamaz

D Şırnak

E Sivas

Doğru cevap D) Şırnak.

ÇÖZÜM ADIMLARI

1. Adım 1 — Asfaltit, kömürden ayrı bir katı bitüm türüdür ve Türkiye'de yatakları Güneydoğu Anadolu'da toplanmıştır. En büyük rezervli filonlar olan Harbul ve Üçkardeşler, Şırnak ile Silopi çevresinde yer alır; bu asfaltit bölgede ısınma amacıyla kullanılır.

DİĞER ŞIKLAR NEDEN YANLIŞ

- A 'Zonguldak' yanlış: Türkiye'nin taşkömürü havzasıdır. 'Kömüre benzeyen' ifadesini gören adayı doğrudan buraya çeker, oysa taşkömürü ile asfaltit ayrı kaynaklardır.
- B 'Kütahya' yanlış: Tunçbilek ve Seyitömer linyit havzalarıyla anılır; asfaltit filonu bulunmaz.
- C 'Muğla' yanlış: Yatağan ve Milas linyit işletmeleriyle öne çıkar; kaynağın türü linyittir, asfaltit değildir.
- E 'Sivas' yanlış: İlde linyit işletmeleri ve demir cevheri (Divriği) bulunur; asfaltit yatağı yoktur.

İPUCU Enerji kaynağı sorularında önce kaynağın TÜRÜNÜ ayırt et; taşkömürü, linyit ve asfaltit farklı illerde bulunur.

09 COĞRAFYA Ekonomik Coğrafya — Sanayi

Kil ve kaolen yataklarının varlığına bağlı olarak seramik ve karo sanayisinin yoğunlaştığı; Söğüt ve Bozüyük ilçeleri bu üretimin merkezi durumunda olan ilimiz aşağıdakilerden hangisidir?

A Bilecik

B Düzce

C Bolu

D Karabük

E Kırklareli

Doğru cevap A) Bilecik.

ÇÖZÜM ADIMLARI

1. Adım 1 — Seramik ve karo üretiminin temel hammaddesi kil ve kaolendir. Bilecik'in Söğüt ilçesi ve çevresinin jeolojik yapısı bu hammaddeler bakımından elverişlidir; Söğüt-Inhisar hattında kaolen ve kil rezervleri bulunur. Hammaddeye yakınlık, sanayinin burada toplanmasını sağlamıştır.
2. Adım 2 — Verilen ilçe adları da tek bir ile işaret eder: Söğüt ve Bozüyük Bilecik'in ilçeleridir; Bozüyük seramik üretiminin büyük tesislerine ev sahipliği yapar.

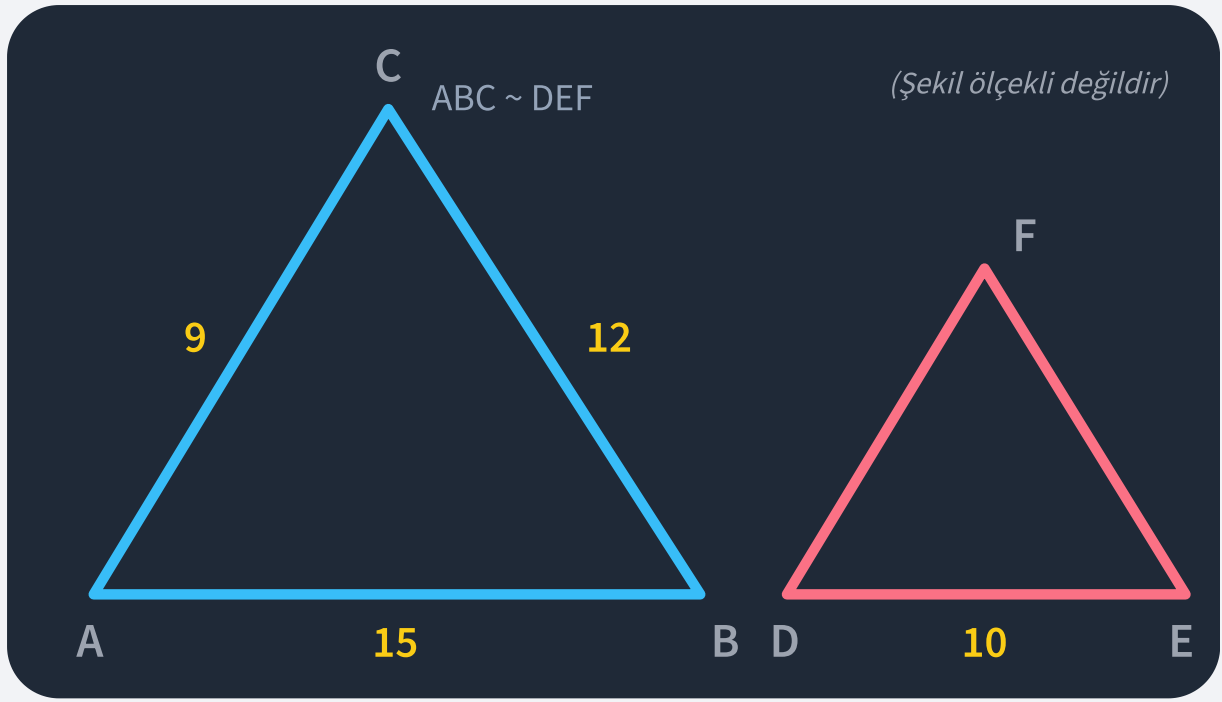
DIĞER ŞIKLAR NEDEN YANLIŞ

- B** 'Düzce' yanlış: Söğüt ve Bozüyük bu ilin ilçeleri değildir; ilin ekonomisinde orman ürünleri ve otomotiv yan sanayisi öne çıkar.
- C** 'Bolu' yanlış: Bilecik'e komşu bir Batı Karadeniz ilidir ve bu yakınlık adayı yanıltabilir; ancak verilen ilçeler bu ile bağlı değildir, il orman ürünleriyle anılır.
- D** 'Karabük' yanlış: Sanayi ili olmakla birlikte üretimi demir-çeliğe dayanır; kil-kaolene dayalı seramik merkezi değildir.
- E** 'Kırklareli' yanlış: Trakya'da yer alır; verilen ilçelere sahip değildir ve seramik sanayisiyle anılmaz.

İPUCU Sanayi-yöre sorularında ilçe adı verilmişse önce ilçenin hangi ile bağlı olduğunu düşün; bu tek adım çeldiricilerin çoğunu eler.

10 GEOMETRİ Benzerlik (oran, alan oranı, çevre oranı)

ABC üçgeni ile DEF üçgeni benzerdir. $|AB| = 15$ cm, $|AC| = 9$ cm, $|BC| = 12$ cm ve $|DE| = 10$ cm'dir. Buna göre DEF üçgeninin çevresi kaç cm'dir?

- (A) 16
- (B) 18
- (C) 20
- (D) 22
- (E) 24**

ÇÖZÜM ADIMLARI

1. $ABC \sim DEF$ olduğundan kenar oranları eşittir.
2. Benzerlik oranı $k = |DE|/|AB| = 10/15 = 2/3$
3. ABC üçgeninin çevresi $= 15 + 9 + 12 = 36$ cm
4. Benzer üçgenlerde ÇEVRE ORANI = benzerlik oranı k 'dır:
5. $\text{Çevre}(DEF)/\text{Çevre}(ABC) = k = 2/3$
6. $\text{Çevre}(DEF) = 36 \times (2/3) = 24$ cm
7. ÇELDIRİCİ TUZAK ANALİZİ:
8. Cevap E şıkkıdır.

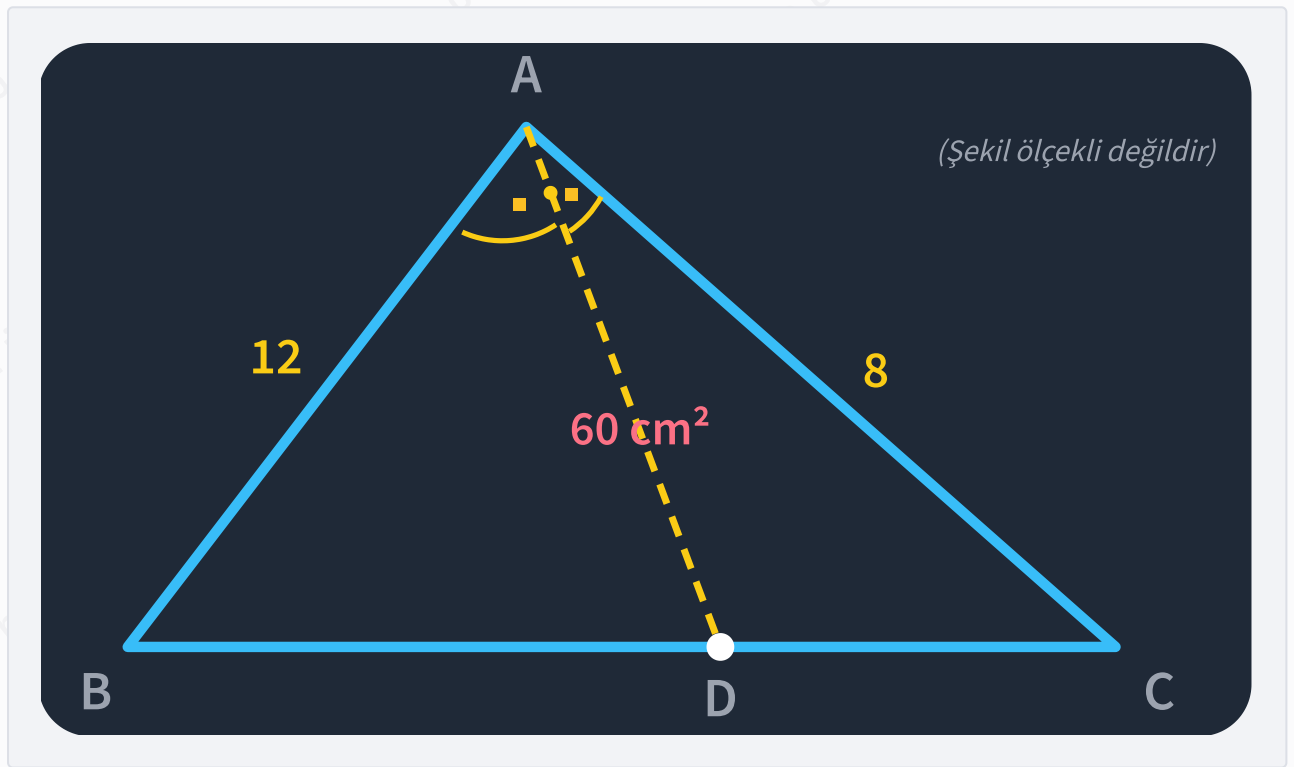
DİĞER ŞIKLAR NEDEN YANLIŞ

KPSS Proaktif · kpssproaktif.com · Uygulama Google Play'de · ilk 3 test ücretsiz
hizmete mahsustur · çoğaltılamaz

- A 16: $36 \times (4/9)$ (çevre oranını k^2 sanma — alan oranıyla karıştırma) ← yaygın
- B 18: $36/2$ (oranı $1/2$ sanma)
- C 20: $36 \times (5/9)$ (yanlış oran hesabı)
- D 22: Yakın yanlış değer; çevre oranı hesabında ara işlem hatası

11 GEOMETRİ Açığortay teoremi (oran)

ABC üçgeninde [AD] açıortaydır. $|AB| = 12$ cm, $|AC| = 8$ cm ve $A(ABC) = 60$ cm² dir. Buna göre $A(ABD)$ kaç cm²'dir?

- A 24
- B 30
- C 36
- D 45
- E 48

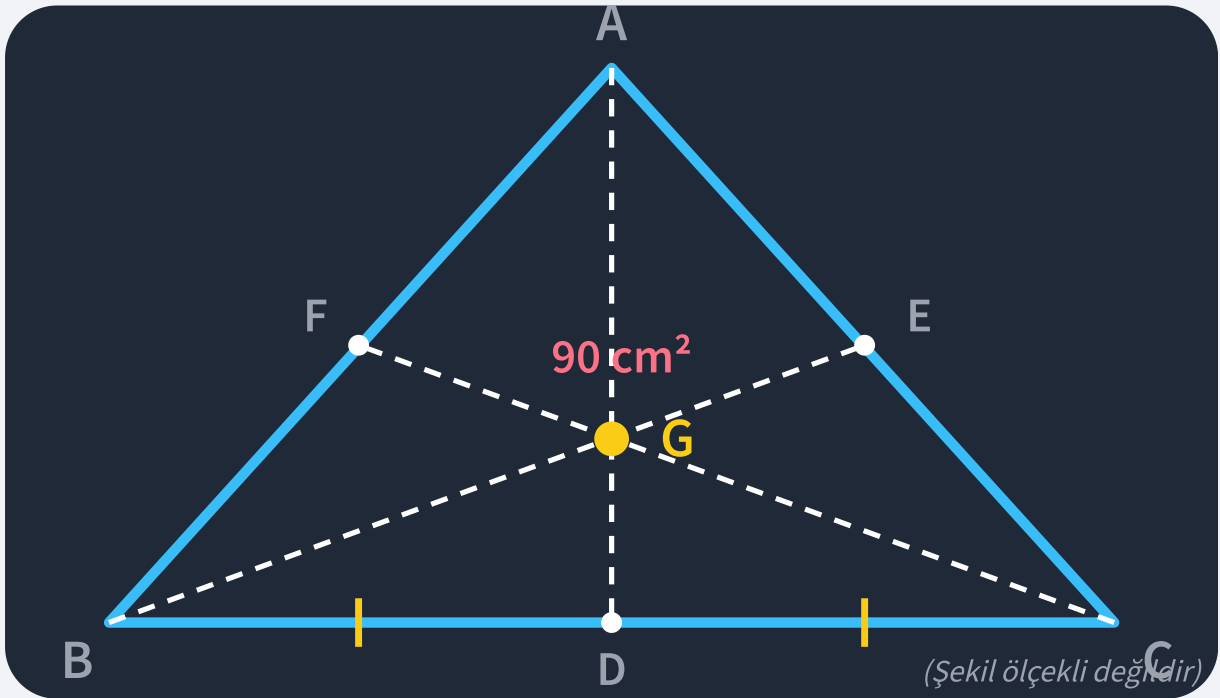
1. İç açıortay teoremi gereği:
2. $|BD|/|DC| = |AB|/|AC| = 12/8 = 3/2$
3. ABD ve ACD üçgenleri A noktasından BC'ye ortak yüksekliğe sahip olduğundan:
4. $A(ABD)/A(ACD) = BD/DC = 3/2$
5. $3k + 2k = 60 \rightarrow 5k = 60 \rightarrow k = 12$
6. $A(ABD) = 3k = 36 \text{ cm}^2$
7. ÇELDIRİCİ TUZAK ANALİZİ:
8. Cevap C şıkkıdır.

DIĞER ŞIKLAR NEDEN YANLIŞ

- A 24: $60 \times (2/5)$ (oranı tersleme — AC/AB kullanma)
- B 30: $60/2$ (eşit bölme — açıortayı ortalayıcı sanma) ← yaygın
- D 45: $60 \times (3/4)$ (yanlış oran)
- E 48: $60 \times (4/5)$ (yanlış payda)

12 GEOMETRİ Kenarortay (özellikle alan bölme)

ABC üçgeninde D, E ve F sırasıyla [BC], [AC] ve [AB] kenarlarının orta noktalarıdır. Kenarortaylar G noktasında kesilmektedir. $A(ABC) = 90 \text{ cm}^2$ ise $A(BGC)$ kaç cm^2 'dir?

- ☐ A 15
- ☐ B 18
- ☐ C 24
- ☒ D 30
- ☐ E 45

ÇÖZÜM ADIMLARI

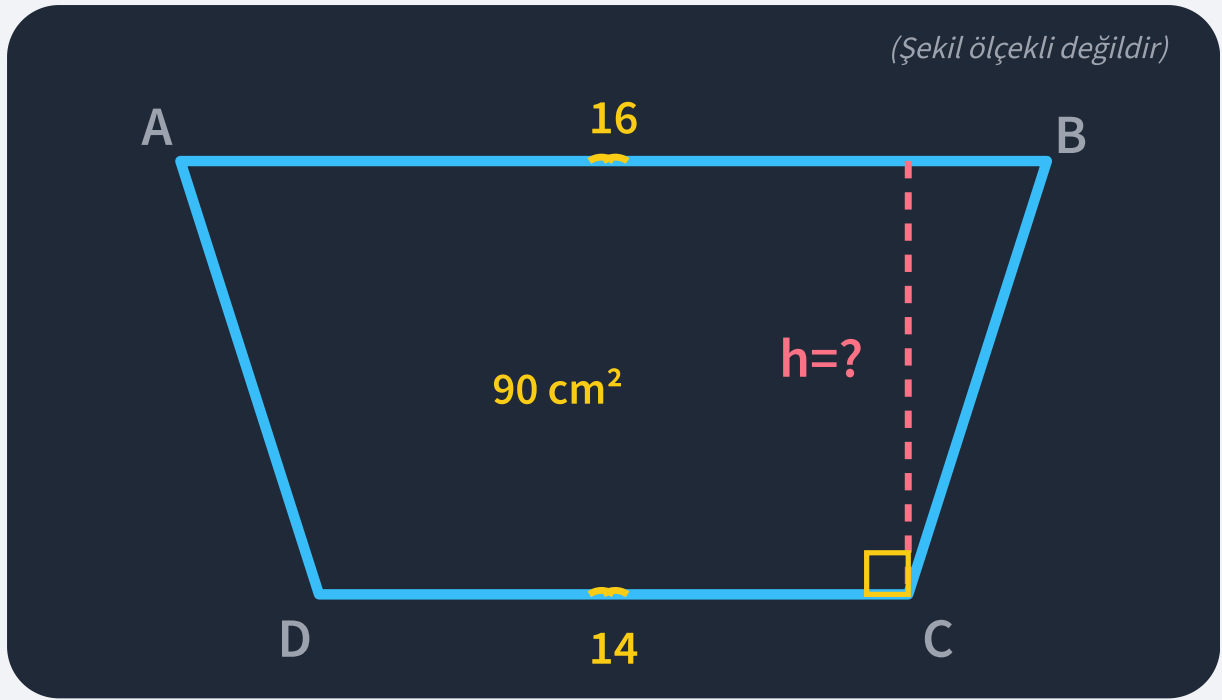
1. Ağırlık merkezi (G), üçgeni eşit alanlı 6 küçük üçgene böler.
2. Her küçük üçgenin alanı $= A(ABC)/6 = 90/6 = 15 \text{ cm}^2$
3. BGC bölgesi, BGD ve CGD üçgenlerinin toplamıdır:
4. $A(BGC) = A(BGD) + A(CGD) = 15 + 15 = 30 \text{ cm}^2$
5. Alternatif: Ağırlık merkezi üçgeni 3 eşit alanlı bölgeye ayırır:
6. $A(AGB) = A(AGC) = A(BGC) = 90/3 = 30 \text{ cm}^2$
7. ÇELDIRİCİ TUZAK ANALİZİ:
8. Cevap D şıkkıdır.

DIĞER ŞIKLAR NEDEN YANLIŞ

- ☐ A 15: $90/6$ (6 parçaya bölme — küçük üçgen alanı)
- ☐ B 18: $90/5$ (yanlış oran)
- ☐ C 24: Yakın yanlış değer; alan bölme oranında ara işlem hatası
- ☐ E 45: $90/2$ (yarı sanma — kenarortay yarıya böler yanılgısı) ← yaygın

13 GEOMETRİ Dörtgende alan (yamuğ/paralelkenar)

ABCD yamuğunda $[AB] \parallel [DC]$ 'dir. $|AB| = 16 \text{ cm}$, $|DC| = 14 \text{ cm}$ ve $A(ABCD) = 90 \text{ cm}^2$ 'dir. Buna göre yamuğun yüksekliği kaç cm'dir?

- A 4
- B 5
- C 6**
- D 7
- E 8

ÇÖZÜM ADIMLARI

1. Yamuk alanı = $(a + c) \times h / 2$
2. $90 = (16 + 14) \times h / 2$
3. $90 = 30h / 2$
4. $90 = 15h$
5. $h = 6 \text{ cm}$
6. ÇELDIRİCİ TUZAK ANALİZİ:
7. Cevap C şıkkıdır.

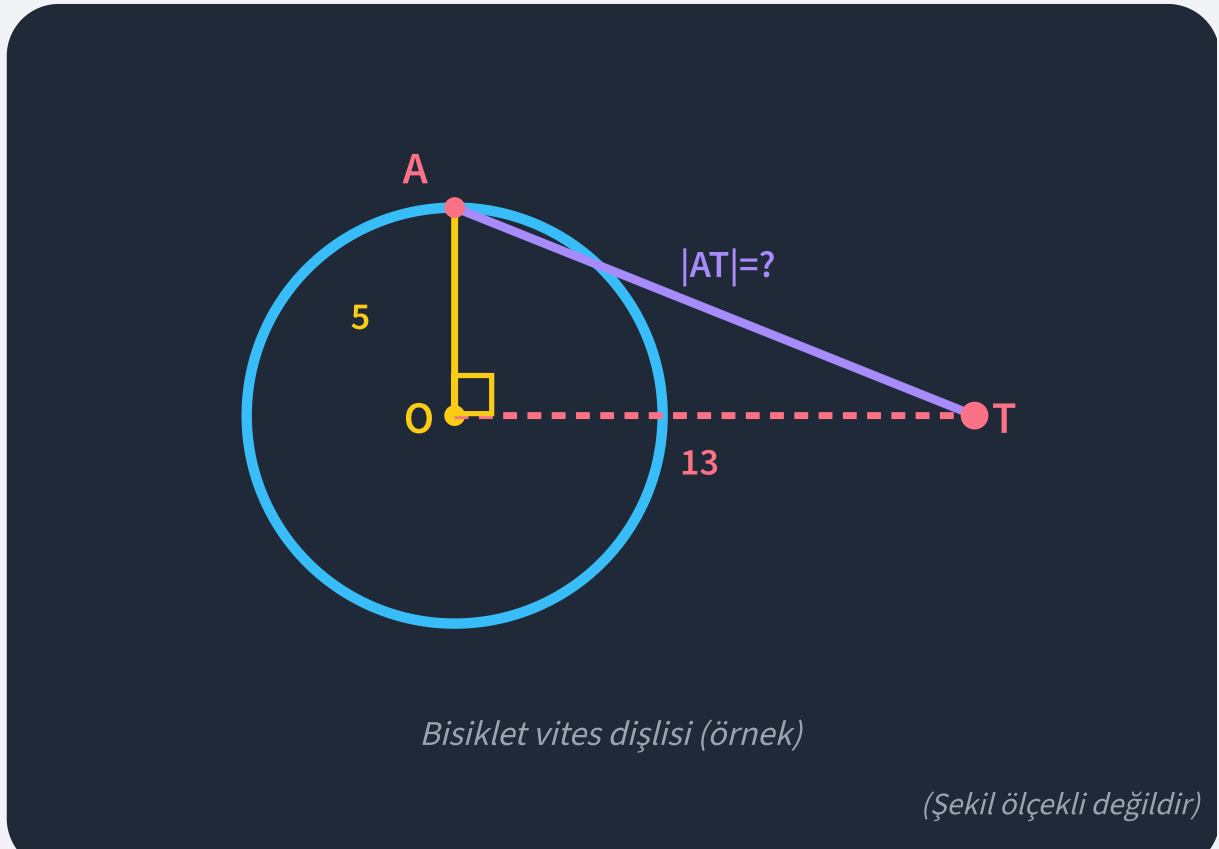
DIĞER ŞIKLAR NEDEN YANLIŞ

A 4: Yakın yanlış değer; alan formülünde 2'ye bölmeyi tersine uygulama

- B 5: Yakın yanlış değer; $(a+c)/2=15$ yerine farklı payda kullanma
- D 7: Yakın yanlış değer; orta çizgi yerine sadece bir kenar (a) kullanma
- E 8: Küçük kenar $|DC|$ farkıyla karıştırma; yanlış payda yanılması

14 GEOMETRİ Teğet-kiriş temel ilişkiler

Bir bisikletin yarıçapı 5 cm olan dairesel vites dişlisinin merkezi O noktasıdır. Bir tamirci, dişliye T dış noktasından dokunan bir cetvel yerleştiriyor. Cetvelin dişliye değme noktası A olup, [TA] cetvelin dişliye teğet kısmıdır. $|OT| = 13$ cm olduğuna göre, $|TA|$ kaç cm dir?

- A 12
- B 13
- C 15
- D 17

ÇÖZÜM ADIMLARI

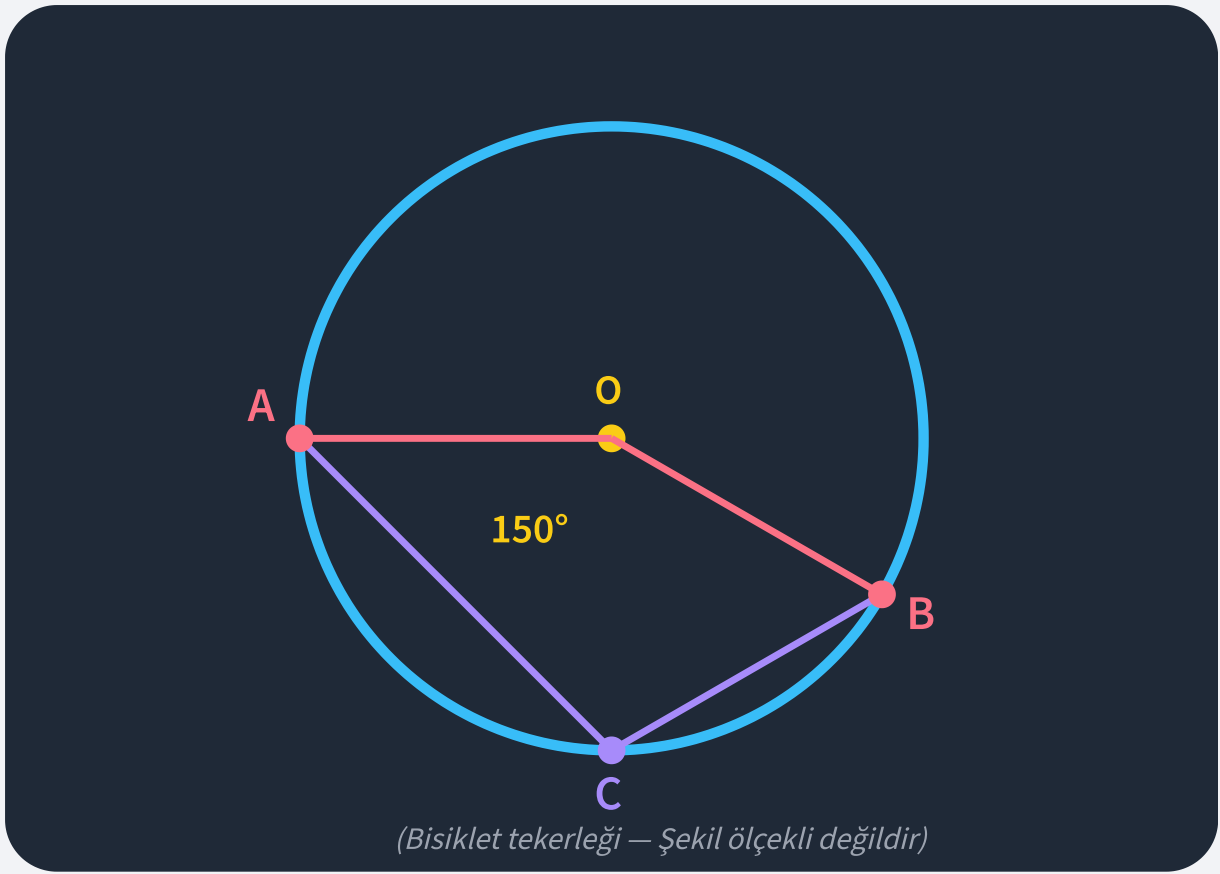
1. Bir doğrunun çembere değme noktasındaki yarıçap, teğete diktir.
2. Bu nedenle $[OA] \perp [AT]$ 'dir.
3. OAT üçgeni A noktasında dik üçgendir:
4. $[OA] = r = 5$ cm (dik kenar)
5. $[OT] = 13$ cm (hipotenüs)
6. $[AT] = ?$ (dik kenar)
7. Pisagor teoremi:
8. $|OT|^2 = |OA|^2 + |AT|^2$
9. $13^2 = 5^2 + |AT|^2$
10. $169 = 25 + |AT|^2$
11. $|AT|^2 = 144$
12. $|AT| = 12$ cm
13. ÇELDIRİCİ TUZAK ANALİZİ:
14. Cevap A şıkkıdır.

DİĞER ŞIKLAR NEDEN YANLIŞ

- B** 13: $|OT|$ değerini cevap sanma
- C** 15: $5+13/\dots$ yanlış aritmetik
- D** 17: $5+13-1$ yanlış toplam
- E** 20: yanlış kare hesaplama

15 GEOMETRİ Merkez açı-çevre açı-yay

Bir bisiklet tekerleğinin merkezi O noktasıdır. Tekerleğin çemberi üzerinde A, B ve C noktaları işaretlenmiş olup $m(\angle AOB)$ merkez açısı 150° 'dir. C noktası, çember üzerinde AB kirişinin alt tarafındadır (büyük yay üzerinde değildir). Buna göre $m(\angle ACB)$ çevre açısı kaç derecedir?

- A 30
- B 45
- C 75
- D 90
- E 105**

ÇÖZÜM ADIMLARI

1. Bir AB kirişi çemberi iki yaya böler:
2. Küçük yay (alt taraf): merkez açığa eşit = 150°
3. Büyük yay (üst taraf): $360^\circ - 150^\circ = 210^\circ$
4. Çevre açısı, baktığı yayı görmek için karşı taraftaki yayı kullanır.
5. C noktası küçük yay (alt) üzerinde olduğundan, ACB çevre açısı büyük yayı (210°) görür.
6. $m(\text{ACB}) = (\text{karşı yay}) / 2 = 210^\circ / 2 = 105^\circ$

7. ÇELDIRİCİ FUZAK ANALİZİ:

KPSS Proaktif kpssproaktif.com • Uygulama Google Play'de • ilk 3 test ücretsiz
hizmete mahsustur • çoğaltılamaz

8. Cevap E şıkkıdır.

DIĞER ŞIKLAR NEDEN YANLIŞ

- A** 30: yanlış oran
- B** 45: yanlış oran hesabı
- C** 75: $150/2$ (küçük yayı kullanma — konum hatası) ← yaygın
- D** 90: dik açı varsayımı

16 MATEMATİK Yüzde Problemleri

Bir mağaza, etiket fiyatı değişmeyen bir televizyon için iki ödeme planı sunuyor: • 1. plan: Fiyatın %20'si peşin ödenir, kalan tutar 8 eşit taksite bölünür. • 2. plan: Fiyatın %40'ı peşin ödenir, kalan tutar 4 eşit taksite bölünür. 2. plandaki bir taksit, 1. plandaki bir taksitten 500 TL fazla olduğuna göre, televizyonun etiket fiyatı kaç TL'dir?

- A** 2500
- B** 4000
- C** 5000
- D** 10000
- E** 40000

Doğru cevap D) 10000.

ÇÖZÜM ADIMLARI

1. Adım 1 — Değişken: Etiket fiyatına F diyelim.
2. Adım 2 — 1. plan: Peşinat $0,2F$ olduğuna göre taksitlendirilen tutar $0,8F$ 'tir; bir taksit $0,8F / 8 = 0,1F$ olur.
3. Adım 3 — 2. plan: Peşinat $0,4F$ olduğuna göre taksitlendirilen tutar $0,6F$ 'tir; bir taksit $0,6F / 4 = 0,15F$ olur.
4. Adım 4 — Denklem: $0,15F - 0,1F = 500$, yani $0,05F = 500$ ve $F = 10000$ TL bulunur.
5. İpucu: Ödeme planı sorularında peşinat düşüldükten SONRA kalan tutar taksitlenir. Taksiti hep fiyatın yüzdesi olarak yaz; planlar ancak aynı cinsten yazıldığında karşılaştırılabilir.

- ☐ A 2500 yanlış: 500 TL'lik farkı taksit farkı değil, iki plandaki peşinatların farkı sandı.
- ☐ B 4000 yanlış: taksit sayılarını planlar arasında ters eşleştirdi (0,6F'yi 8'e, 0,8F'yi 4'e böldü).
- ☐ C 5000 yanlış: yalnızca 1. plandaki taksiti hesaplayıp doğrudan 500'e eşitledi.
- ☒ E 40000 yanlış: 500 TL'lik farkı bir taksitte değil, 2. planın tüm taksitlerinin toplamında sandı.

17 MATEMATİK Eşitsizlikler

x, y ve z sayılarının her biri -6, -2 ve 5 sayılarından yalnızca birine eşittir ve bu üç sayı birbirinden farklıdır. Buna göre; $x \cdot (y - z) > 0$, $x \cdot y < 0$, $y > z$ koşulları veriliyor. Buna göre, $x \cdot y - z$ işleminin sonucu kaçtır?

- ☐ A -28
- ☐ B -16
- ☐ C -7
- ☒ D -4
- ☐ E 20

Doğru cevap D) -4.

ÇÖZÜM ADIMLARI

- Adım 1 — $y - z$ farkının işareti: $y > z$ verildiğine göre $y - z$ farkı pozitiftir.
- Adım 2 — x 'in işareti: $x \cdot (y - z) > 0$ çarpımında ikinci çarpan pozitif olduğuna göre x de pozitif olmalıdır. Verilen üç sayıdan yalnızca 5 pozitiftir, öyleyse $x = 5$ 'tir.
- Adım 3 — y ve z 'nin ayrılması: $x = 5$ pozitifken $x \cdot y < 0$ olabilmesi için y negatif olmalıdır. Geriye kalan iki değer -2 ve -6'dır; $y > z$ koşulu gereği $y = -2$, $z = -6$ olur.
- Adım 4 — İstenen ifade: $x \cdot y - z = 5 \cdot (-2) - (-6) = -10 + 6 = -4$.
- İpucu: Bu tip sorularda önce bir çarpımın İŞARETİNİ kesinleştiren koşulu ara. İşaret bilinmeden hangi sayının hangi değişkene ait olduğu atanamaz; atama bitmeden ifadeye geçme.

DIĞER ŞIKLAR NEDEN YANLIŞ

- ☐ A -28 yanlış: $y > z$ sıralamasını ters okuyup $y = -6$, $z = -2$ atamasını yaptı.
- ☐ B -16 yanlış: ifadedeki " $-z$ " terimini " $+z$ " olarak işledi.

☒ C -7 yanlış: çarpımı $x \cdot y$ yerine $y \cdot z$ olarak kurup ifadeyi $x - y \cdot z$ biçiminde hesapladı.

E 20 yanlış: sorulan ifadeyi hesaplamak yerine koşulda geçen $x \cdot (y - z)$ çarpımının değerini verdi.

18 MATEMATİK Olasılık

Bir mağazadaki vazoların %25'i 1. atölyede, %25'i 2. atölyede, %50'si 3. atölyede üretilmiştir. Üretilen bir vazonun kusurlu olma olasılığı 1. atölyede 0,08; 2. atölyede 0,12; 3. atölyede 0,04'tür. Buna göre, mağazadan rastgele seçilen bir vazonun kusurlu olma olasılığı kaçtır?

- ☐ A 0,04
- ☒ B 0,07
- ☐ C 0,08
- ☐ D 0,24
- ☐ E 0,93

Doğru cevap B) 0,07.

ÇÖZÜM ADIMLARI

1. Adım 1 — Paylar: $0,25 + 0,25 + 0,50 = 1$ olduğundan üç atölye tüm üretimi kapsar.
2. Adım 2 — Ağırlıklı katkılar: 1. atölye $0,25 \cdot 0,08 = 0,02$; 2. atölye $0,25 \cdot 0,12 = 0,03$; 3. atölye $0,50 \cdot 0,04 = 0,02$.
3. Adım 3 — Toplam: $0,02 + 0,03 + 0,02 = 0,07$.
4. İpucu: Gruplar farklı büyüklükteyse olasılıklar toplanmaz, ortalaması da alınmaz; her olasılık kendi grubunun PAYIYLA çarpılıp toplanır.

DIĞER ŞIKLAR NEDEN YANLIŞ

- ☐ A 0,04 yanlış: yalnızca en büyük payı olan atölyenin kusur olasılığını verdi.
- ☐ C 0,08 yanlış: üç olasılığın basit ortalamasını alıp atölye paylarını yok saydı.
- ☐ D 0,24 yanlış: olasılıkları paylarla çarpmadan doğrudan topladı.
- ☐ E 0,93 yanlış: kusurlu olma yerine kusursuz olma olasılığını hesapladı.

19 MATEMATİK Rasyonel Sayılar (Kesir/ondalık)

KPSS Proaktif Rasyonel Sayılar (Kesir/ondalık) Uygulama Google Play'de • ilk 3 test ücretsiz hizmete mahsustur • çoğaltılamaz

$2 - 1 / [1 + 1 / (2 + 1/2)]$ işleminin sonucu kaçtır? (İşlemde en dıştaki çıkarma en son yapılır.)

- ☐ A 3/5
- ☐ B 6/5
- ☒ C 9/7
- ☐ D 12/7
- ☐ E 19/7

Doğru cevap C) 9/7.

ÇÖZÜM ADIMLARI

1. Adım 1 — En içteki kesir: $2 + 1/2 = 5/2$ 'dir.
2. Adım 2 — Bir üst kat: $1 / (5/2) = 2/5$ olduğundan $1 + 2/5 = 7/5$ bulunur.
3. Adım 3 — En dıştaki işlem: $1 / (7/5) = 5/7$ 'dir; buna göre $2 - 5/7 = 14/7 - 5/7 = 9/7$ olur.
4. İpucu: Katlı kesirlerde işlem HER ZAMAN en içten dışa yürür; her kat için "önce topla, sonra ters çevir" sırasını bozma.

DIĞER ŞIKLAR NEDEN YANLIŞ

- ☐ A 3/5 yanlış: en dıştaki kesir çizgisinde bölme yerine çarpma yaptı ($2 - 1 \cdot 7/5$).
- ☐ B 6/5 yanlış: en içteki $1/2$ 'yi ters çevirip 2 olarak aldı, yani paydayı $2 + 2 = 4$ kabul etti.
- ☐ D 12/7 yanlış: ikinci kattaki $1 / (5/2)$ adımında ters çevirmeyi unutup doğrudan $5/2$ ile topladı.
- ☐ E 19/7 yanlış: en dıştaki çıkarmayı toplama olarak işledi.

20 MATEMATİK Asal Çarpanlara Ayırma

a ve b pozitif tam sayılardır. $a \cdot b = 84$, a tek sayıdır, b, 4'ün katıdır. Buna göre, a + b toplamının alabileceği en küçük değer kaçtır?

- ☒ A 19
- ☐ B 20
- ☐ C 25

D 31

E 85

Doğru cevap A) 19.**ÇÖZÜM ADIMLARI**

1. Adım 1 — Çarpanlara ayırma: $84 = 2^2 \cdot 3 \cdot 7$ 'dir.
2. Adım 2 — b için adaylar: b'nin 4'ün katı olması, 84'teki 2^2 çarpanının tamamının b'de bulunmasını gerektirir. Buna göre $b \in \{4, 12, 28, 84\}$ olur.
3. Adım 3 — a'nın kontrolü: Bu adaylar için $a = 84/b$ sırasıyla 21, 7, 3, 1'dir; hepsi tektir, yani hepsi koşulu sağlar.
4. Adım 4 — Toplamlar: $4 + 21 = 25$; $12 + 7 = 19$; $28 + 3 = 31$; $84 + 1 = 85$. En küçük toplam 19'dur.
5. İpucu: "4'ün katı" koşulu, çarpanlara ayırmada 2'lerin nereye gideceğini söyler. Aday listesini kurduktan sonra TÜM adayları hesapla; çarpanlar birbirine yaklaştıkça toplam küçülür ama koşullar bu yakınlığı bozabilir.

DIĞER ŞIKLAR NEDEN YANLIŞ

- B** 20 yanlış: a'nın tek olma koşulunu kullanmadan 84'ü birbirine en yakın iki çarpanına ayırdı ($6 \cdot 14$).
- C** 25 yanlış: toplamın b en küçükken ($b = 4$) en küçük olacağını varsaydı.
- D** 31 yanlış: $b = 28$ adayını denedi ama diğer adaylarla karşılaştırmadı.
- E** 85 yanlış: en küçük değil, en büyük toplamı buldu.

01 TÜRKÇE Cümleler Arası Anlam Yakınlığı

Denizi hiç görmeden büyüyen çocuk, suyu ilk kez bir bardakta sevmiş. Bu dizelerde anlatılmak istenene anlamca en yakın cümle aşağıdakilerden hangisidir?

- A** Az bilgiyle verilen kararlar çoğu zaman yanıltıcıdır.
- B** Küçük bir karşılaşma büyük bir sevgiyi başlatabilir.
- C** Çocukluk özlemleri insanın hayatı boyunca peşini bırakmaz.
- D** Denizden uzakta yaşayanlar için su, yalnızca bir gereksinimdir.

E Denizi görmeyen kişi suyun değerini asla bilemez.

Doğru cevap B) Küçük bir karşılaşma büyük bir sevgiyi başlatabilir.

ÇÖZÜM ADIMLARI

1. Dizelerin anlamı: Çocuk denizi, yani suyun en büyük hâlini hiç görmemiştir; buna karşın suyu bir bardakta, en küçük hâlinde sevmiştir. Yargı, sevginin büyük karşılaşmayı beklemeden küçük bir örnek de başlayabildiğidir.
2. İpucu: Şiirde küçük ile büyük karşıtlığı kuruluyorsa, doğru seçenek çoğu zaman bu iki ucu bağlayan yargıdır. Aynı sözcükleri yineleyen seçeneğe değil, aynı YARGIYI kuran seçeneğe bak.

DIĞER ŞIKLAR NEDEN YANLIŞ

- A 'Az bilgiyle verilen kararlar çoğu zaman yanıltıcıdır' yanlış: Dizelerde bir karar ya da yanılma yoktur; üstelik küçük deneyim olumsuzlanmaz, tersine değerli bulunur.
- C 'Çocukluk özlemleri insanın hayatı boyunca peşini bırakmaz' yanlış: Dizelerde özlem den ya da sonraki yıllardan söz edilmez; anlatılan, ilk sevginin nasıl başladığıdır.
- D 'Denizden uzakta yaşayanlar için su, yalnızca bir gereksinimdir' yanlış: 'Deniz' ve 'su' sözcüklerini ortak kullanır ama dizelerdeki yargının tersini ima eder; çocuk suyu bir gereksinim olarak değil, severek karşılaşmıştır.
- E 'Denizi görmeyen kişi suyun değerini asla bilemez' yanlış: 'Asla' gibi mutlak bir yargıyla dizelerin tam tersini söyler; şiirdeki çocuk denizi görmeden sevmiştir.

02 TÜRKÇE Cümlede Boşluk Doldurma

Sözlükler, dilin ---- bir fotoğrafını verir; oysa dil, her gün yeni sözcükler kazanıp kimilerini kullanımdan düşürerek ---- bir varlıktır. Bu cümlede boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangileri getirilmelidir?

- A ayrıntılı – kolay öğrenilen
- B eksiksiz – kurallara bağlı
- C güncel – yavaş yavaş yok olan
- D donmuş – sürekli değişen**
- E yanıltıcı – herkesçe bilinen

Doğru cevap D) 'donmuş – sürekli değişen'.

ÇÖZÜM ADIMLARI

1. İkinci boşluk: 'Yeni sözcükler kazanıp kimilerini kullanımdan düşürerek' ifadesi, dilin sürekli bir devinim içinde olduğunu söyler. Boşluğa gelecek söz bu devinimi karşılamalıdır: 'sürekli değişen'.
2. Birinci boşluk: 'Oysa' bağlacı iki yargı arasında karşıtlık kurar. Sürekli değişenin karşıtı, tek bir ana ait, hareketsiz bir görüntüdür; fotoğraf benzetmesi de bunu destekler. 'Donmuş' bu iki isteği birden karşılar.
3. Bütünlük: Sözlük, akıp giden dilin bir anını dondurur; cümlelerin karşıtlığı ancak bu okumayla tamamlanır.
4. İpucu: 'Oysa', 'ama', 'ne var ki' gibi bağlaçlar gördüğünde iki boşluğun ZİT kutuplarda olması gerektiğini bil; önce açıklayıcı öbeğin kilitlediği boşluğu doldur, ötekini karşıtlıktan çıkar.

DIĞER ŞIKLAR NEDEN YANLIŞ

- A** 'ayrıntılı – kolay öğrenilen' yanlış: İki yarı arasında karşıtlık yoktur; 'oysa' bağlacı boşta kalır. Ayrıca 'kolay öğrenilen' ulaç öbeğindeki değişim fikrinden çıkarılamaz.
- B** 'eksiksiz – kurallara bağlı' yanlış: 'Kurallara bağlı olmak' değişim anlatmaz; üstelik ikinci yarı birinciyle çelişmediği için 'oysa' anlamsız kalır.
- C** 'güncel – yavaş yavaş yok olan' yanlış: Birinci yarı, sözlüğün dondurduğu görüntü fikriyle ters düşer; 'güncel' bir fotoğraf değişimin karşıtı sayılamaz. İkinci yarı ise yalnız kayıptan söz eder, oysa cümlede hem kazanım hem kayıp vardır.
- E** 'yanıltıcı – herkesçe bilinen' yanlış: 'Yanıltıcı' bir değer yargısıdır ve cümlede sözlüğü kusurlu bulan bir ima yoktur; 'herkesçe bilinen' de değişimle ilgisizdir.

03 TÜRKÇE Sözel Mantık — Çok Değişkenli Tablo

Ece, Faruk ve Gamze adlı üç kişinin her biri Ankara, Bursa ve Çorum'a birer kez gitmiştir. Her biri bu üç şehre pazartesi, salı ve çarşamba günlerinde birer gün gitmiş; hiçbiri aynı şehre iki kez gitmemiştir. Bu kişilerle ilgili şunlar bilinmektedir: • Ece ile Faruk SADECE Ankara'ya aynı gün gitmiştir. • Ece, Ankara'ya gittikten hemen sonraki gün Bursa'ya gitmiştir. • Ankara'ya çarşamba günü giden toplam bir kişi vardır. • Gamze'nin pazartesi gittiği şehre Ece çarşamba günü gitmiştir. Buna göre üç kişinin de hangi şehre hangi gün gittiğinin belirlenebilmesi için aşağıdakilerden hangisinin bilinmesi yeterlidir?

A Faruk'un, Ankara'ya gittikten hemen sonraki gün Çorum'a gittiği

B Gamze'nin, Ankara'ya çarşamba günü gittiği

- ☐ C Bursa'ya çarşamba günü giden toplam bir kişi olduğu
- ☒ D Ece'nin, Ankara'ya pazartesi günü gittiği
- ☐ E Çorum'a salı günü giden toplam bir kişi olduğu

Doğru cevap D) Ece'nin, Ankara'ya pazartesi günü gittiği.

ÇÖZÜM ADIMLARI

1. Adım 1 — Ayakta kalan iki tablo:
2. Adım 2 — Ölçüt: Bir bilginin yeterli olması için olasılıklardan birini ELEMESİ gerekir; yani yalnız bir tabloda doğru olmalıdır.
3. Adım 3 — Sınama: Ece'nin Ankara'ya pazartesi gitmesi yalnız I. tabloda geçerlidir. Bu bilgi verilirse II. tablo elenir ve üç kişinin de programı tek biçimde belirlenir.
4. İpucu: 'Yeterlidir' sorusunda seçenekleri doğru/yanlış diye değil, 'bu bilgi bir olasılığı eliyor mu' diye tart. Bütün olasılıklarda doğru olan bilgi hiçbir şey eleyemez.

DIĞER ŞIKLAR NEDEN YANLIŞ

- ☐ A 'Faruk'un, Ankara'ya gittikten hemen sonraki gün Çorum'a gittiği' yetersizdir: Bu yargı iki tabloda da doğrudur, hiçbir olasılığı elemez.
- ☐ B 'Gamze'nin, Ankara'ya çarşamba günü gittiği' yetersizdir: Verilen koşullardan zaten çıkan bir sonuçtur; iki tabloda da doğrudur.
- ☐ C 'Bursa'ya çarşamba günü giden toplam bir kişi olduğu' yetersizdir: Her iki tabloda da Bursa'ya çarşamba giden tek kişi vardır.
- ☐ E 'Çorum'a salı günü giden toplam bir kişi olduğu' yetersizdir: Bu da iki tabloda birden geçerlidir.

04 TÜRKÇE Ses Olayları

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde, ayraç içinde belirtilen ses olayı tırnak içindeki sözcükte YOKTUR?

- ☐ A Cüzdanını nerede “kaybetti”, hatırlamıyordu. (ünsüz yumuşaması)
- ☐ B Şaşkınlıktan “ağzını” açık bıraktı. (ünlü düşmesi)
- ☒ C Servis her sabah aynı saatte “gidiyor”. (ünlü daralması)
- ☐ D Köşedeki “çorapçı” bu sabah erken açmış. (ünsüz benzeşmesi)

E) Haberi duyunca büyük bir rahatlama “hissetti”. (ünsüz türemesi)

Doğru cevap C) Servis her sabah aynı saatte “gidiyor”. (ünlü daralması)

ÇÖZÜM ADIMLARI

1. Adım 1 — Soru kökü olumsuz: ayrıçtaki ses olayının tırnak içindeki sözcükte GERÇEKLEŞMEDİĞİ şık aranıyor.
2. Adım 2 — Doğru şık: 'gidiyor' sözcüğü 'git-' eylemine '-iyor' ekinin gelmesiyle kurulmuştur; burada gerçekleşen olay, kökün sonundaki sert 't' ünsüzünün yumuşayıp 'd' olmasıdır (git- → gidiyor). Ünlü daralması geniş bir ünlünün ('a' ya da 'e') daralmasıdır; 'git-' kökünde daralacak geniş ünlü yoktur. Ünlü daralması yalnız bu şıkta yoktur.
3. İpucu: '-yor' ekini görünce hemen 'daralma' deme; daralma için kökte geniş bir ünlü ('a', 'e') bulunmalıdır. 'git-, et-, tat-' gibi köklerde asıl olay yumuşamadır.

DIĞER ŞIKLAR NEDEN YANLIŞ

- A) 'kaybetti' — kökü karşılamaz: 'kayıp' sözcüğü 'etmek' ile birleşirken hem ikinci hecedeki ünlü düşer hem de sondaki sert 'p' yumuşayarak 'b' olur (kayıp → kaybet-); ayrıca sorulan ünsüz yumuşaması burada VARDIR, oysa soru olayın bulunmadığı şıkkı istiyor.
- B) 'ağzını' — kökü karşılamaz: 'ağız' sözcüğü ünlüyle başlayan ek alınca ikinci hecedeki dar ünlü 'ı' düşer (ağız → ağzı); ünlü düşmesi VARDIR.
- D) 'çorapçı' — kökü karşılamaz: 'çorap' sözcüğü sert 'p' ünsüzüyle bittiği için '-cı' eki sertleşerek '-çı' olur; ünsüz benzeşmesi VARDIR.
- E) 'hissetti' — kökü karşılamaz: 'his' sözcüğü 'etmek' ile birleşirken sondaki 's' ünsüzü ikizleşir (his → hissetmek); ünsüz türemesi VARDIR.

05 COĞRAFYA Coğrafi İşaret

Zonguldak'ın Devrek ilçesinde, kızılıçık ve gürgen gibi sert ağaçların işlenmesiyle üretilen ve coğrafi işaretle korunan geleneksel el sanatı ürünü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çini
- B) Halı
- C) Bakır kap

D) Baston

E Bez dokuma

Doğru cevap D) Baston.**ÇÖZÜM ADIMLARI**

1. Adım 1 — Ham madde ölçütü: Kızılıçık ve gürgen gibi sert ve dayanıklı ağaçlar, oyularak ve süslenerek işlenen ahşap ürünler için kullanılır. Bu ham madde çini, halı ya da bakır işçiliğini açıklamaz.
2. Adım 2 — Yöre ölçütü: Zonguldak'ın Devrek ilçesi ahşap baston üretimiyle tanınır; Devrek bastonu coğrafi işaretle korunmaktadır.

DIĞER ŞIKLAR NEDEN YANLIŞ

- A** 'Çini' yanlış: Ham maddesi kil ve kaolendir, ağaç değildir; çini denince Kütahya ve İznik akla gelir.
- B** 'Halı' yanlış: Ham maddesi yün ya da ipektir; halıcılık Uşak, Hereke ve Milas gibi yörelerle anılır.
- C** 'Bakır kap' yanlış: Ham maddesi bakır cevheridir; işlemeciliği Çorum, Gaziantep ve Erzincan'da sürer. 'Zonguldak maden yöresidir' düşüncesi bu şıkka götürebilir, ancak ilin madeni bakır değil taş kömürüdür.
- E** 'Bez dokuma' yanlış: Ham maddesi pamuk ipliğidir; Denizli-Buldan ve İstanbul-Şile bu ürünle anılır.

İpucu: El sanatını ham maddesinden çöz: ağaç → baston/oymacılık, kil → çini, yün → halı, bakır → kap-kacak.

06 COĞRAFYA Madenlerin Dağılışı

Aşağıdaki maden – çıkarıldığı yöre eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

- A** Bakır – Artvin (Murgul)
- B** Krom – Elazığ (Guleman)
- C** Taş kömürü – Zonguldak
- D** Bor – Kütahya (Emet)

E Boksit Rize

Doğru cevap E) Boksit – Rize.**ÇÖZÜM ADIMLARI**

1. Adım 1 — Yanlışın gerekçesi: Türkiye'de boksit yatakları Konya-Seydişehir ve Muğla-Milas çevresinde, karstik yapının gelişebildiği alanlarda bulunur. Rize'de işletilen bir boksit yatağı yoktur; Doğu Karadeniz'in yer yapısı boksit oluşumuna elverişli değildir. 'Karadeniz maden bölgesidir' genellemesi bu şıkkı doğru sanmaya yol açar.

DIĞER ŞIKLAR NEDEN YANLIŞ

- A** 'Bakır – Artvin (Murgul)' doğru kurulmuştur, bu yüzden yanıt olamaz: Murgul, Türkiye'nin başlıca bakır ocaklarındanıdır.
- B** 'Krom – Elazığ (Guleman)' doğru kurulmuştur, bu yüzden yanıt olamaz: Guleman krom üretiminin merkezidir.
- C** 'Taş kömürü – Zonguldak' doğru kurulmuştur, bu yüzden yanıt olamaz: Türkiye'de taş kömürünün işletildiği tek büyük havzadır.
- D** 'Bor – Kütahya (Emet)' doğru kurulmuştur, bu yüzden yanıt olamaz: Emet, kolemanit üretilen başlıca bor havzalarındanıdır.

İpucu: Boksiti alüminyumla, alüminyumu Seydişehir ile birlikte kodla.

07 COĞRAFYA Nüfus Özellikleri

Türkiye'nin nüfus özellikleriyle ilgili aşağıdaki yargılardan hangileri doğrudur? I. Kaba doğum hızı son yıllarda azalma eğilimindedir. II. Ortalama yaşam süresi son yıllarda kısalmaktadır. III. Toplam nüfus içinde yaşlı nüfusun payı artmaktadır.

- A** Yalnız I
- B** Yalnız II
- C** I ve II
- D** I ve III
- E** I, II ve III

Doğru cevap D) I ve III.

KPSS Proaktif · Uygulama Google Play'de · ilk 3 test ücretsiz
hizmete mahsustur · çoğaltılamaz

ÇÖZÜM ADIMLARI

1. Adım 1 — I doğru: Türkiye'de kaba doğum hızı ve toplam doğurganlık hızı uzun süredir düşüş eğilimindedir; doğan çocuk sayısı yıllar içinde azalmaktadır.
2. Adım 2 — II yanlış: Sağlık hizmetlerinin ve yaşam koşullarının iyileşmesiyle doğuşta beklenen yaşam süresi kısaltmamış, uzamıştır. 'Yaşam süresi kısalıyor' yargısı yaygın bir ters çevirmedir.
3. Adım 3 — III doğru: Doğurganlığın düşmesi ve yaşam süresinin uzaması birlikte, 65 yaş ve üstü nüfusun payını artırmaktadır.

DİĞER ŞIKLAR NEDEN YANLIŞ

- A** 'Yalnız I' yanlış: Doğum hızındaki düşüşü doğru bulur, ancak yaşlı nüfus payının arttığını söyleyen doğru yargı III'ü dışarıda bırakır.
- B** 'Yalnız II' yanlış: Tek başına yanlış olan yargıya dayanır; nüfusun yaşlandığı bir ülkede yaşam süresi kısalıyor olamaz.
- C** 'I ve II' yanlış: Doğru olan I'in yanına yaşam süresini ters veren yargı eklenmiştir; 'her gösterge aynı yönde değişir' varsayımı bu şıkka götürür.
- E** 'I, II ve III' yanlış: İki doğru yargının arasına yanlış olan II sıkıştırılmıştır; 'hepsi doğru' seçeneği yargıları tek tek denetlemeyen adayı yakalar.

İpucu: Doğum azalır + yaşam süresi uzarsa yaşlı payı zorunlu olarak artar; bu üçlü birbirini destekler, biri ters verilmişse yanlış olur.

08 GÜNCEL BİLGİLER Bilim İnsanları

Cebir ve sayılar teorisi alanındaki çalışmalarıyla tanınan; matematik literatürüne kendi adıyla anılan bir değişmez (invariant) kazandıran Türk matematikçi aşağıdakilerden hangisidir?

- A** Kerim Erim
- B** Cahit Arf
- C** Ratip Berker
- D** Feza Gürsey
- E** Nazım Terzioğlu

Doğru cevap B) Cahit Arf.

KPSS Proaktif · kpssproaktif.com · Uygulama Google Play'de · ilk 3 test ücretsiz hizmete mahsustur · çoğaltılamaz

ÇÖZÜM ADIMLARI

1. Adım 1 — Alan ölçütü: Soru cebir ve sayılar teorisi alanına işaret etmektedir; bu, matematikçiler arasında bir daraltmadır.
2. Adım 2 — Kavram ölçütü: Matematik literatüründe 'Arf değişmezi' (Arf invaryantı) adıyla anılan kavram Cahit Arf'ın çalışmalarından doğmuştur. Kendi adıyla anılan bir kavram bırakmış olması ölçütü doğrudan onu verir.

DİĞER ŞIKLAR NEDEN YANLIŞ

- A** 'Kerim Erim' yanlış: Türkiye'de modern matematiğin kurumsallaşmasına öncülük etmiştir, bu yüzden karışır; ancak adıyla anılan bir değişmez ya da teorem yoktur.
- C** 'Ratip Berker' yanlış: alanı akışkanlar mekaniğidir; soru kökündeki cebir ve sayılar teorisi ölçütünü karşılamaz.
- D** 'Feza Gürsey' yanlış: teorik fizikçidir; grup teorisinin fizikteki uygulamalarıyla tanınır, matematik literatürüne adıyla anılan bir değişmez bırakmamıştır.
- E** 'Nazım Terzioğlu' yanlış: matematiğin Türkiye'de yaygınlaşmasına katkı vermiş bir addır; ancak kendi adıyla anılan bir kavramla anılmaz.

İpucu: 'Kendi adıyla anılan kavram' ölçütü, aynı kuşaktaki öteki adlardan ayıran en keskin ayraçtır.

09 TARİH Anadolu Beylikleri

Mardin'deki Ulu Cami ve Zinciriye Medresesi ile Batman yakınlarındaki Malabadi Köprüsü, aşağıdaki beyliklerden hangisinin döneminde yapılmıştır?

- A** Mengücekliler
- B** Saltuklular
- C** Artuklular
- D** Danişmentliler
- E** Akkoyunlular

Doğru cevap C) Artuklular.

ÇÖZÜM ADIMLARI

KPSS Proaktif · kpssproaktif.com · Uygulama Google Play'de · ilk 3 test ücretsiz
hizmete mahsustur · çoğaltılamaz

1. Adım 1 — Bölge ölçütü: Mardin, Diyarbakır ve Hasankeyf çevresi Artuklular'ın hüküm sürdüğü alandır. Soru bu üç yapıyı aynı bölgede toplamaktadır.
2. Adım 2 — Yapı ölçütü: Mardin Ulu Camii ve Zinciriye (Sultan İsa) Medresesi Artuklu dönemi yapılarıdır. Batman Çayı üzerindeki Malabadi Köprüsü de Artuklu döneminde, XII. yüzyılda yapılmıştır. Üç yapının ortak dönemi Artuklular'dır.

DIĞER ŞIKLAR NEDEN YANLIŞ

- A** 'Mengücekliler' yanlış: Erzincan-Kemah-Divriği çevresindedir; Divriği Ulu Camii onların eseridir, Mardin ve Batman yapıları değil.
- B** 'Saltuklular' yanlış: Erzurum çevresindedir; Mardin ve Batman bölgesiyle bağlantısı yoktur.
- D** 'Danışmentliler' yanlış: Sivas-Tokat-Amasya çevresinde ve daha erken dönemdedir; verilen üç yapının hiçbirisi onlara ait değildir.
- E** 'Akkoyunlular' yanlış: aynı coğrafyada ama çok daha geç bir dönemde (XIV-XV. yüzyıl) hüküm sürmüştür; XII-XIII. yüzyıl yapıları onlardan önce inşa edilmiştir.

İpucu: 'Mardin-Diyarbakır-Hasankeyf' üçgeni Artuklular'ın imzasıdır.

10 MATEMATİK Doğal Sayılar

a ve b birer doğal sayıdır. $3a + 2b = 48$ ve $a > b$ olduğuna göre a'nın alabileceği kaç farklı değer vardır?

- A** 2
- B** 4
- C** 5
- D** 9
- E** 17

Doğru cevap B) 4.

ÇÖZÜM ADIMLARI

1. Adım 1 — a çift olmalıdır: 48 çift, $2b$ çift olduğuna göre $3a = 48 - 2b$ de çifttir. 3 tek sayı olduğundan a çift olmak zorundadır.

2. Adım 2 — Parametreleme: $a = 2k$ yazılırsa $6k + 2b = 48$, yani $b = 24 - 3k$ olur.

3. Adım 3 — Sınırlar: b doğal sayı olacağından $24 - 3k \geq 0$, yani $k \leq 8$ 'dir. $a > b$ koşulu $2k > 24 - 3k$, yani $5k > 24$ ve $k \geq 5$ verir. Öyleyse k ; 5, 6, 7, 8 değerlerini alır: 4 farklı değer. (a, b) ikilileri (10, 9), (12, 6), (14, 3), (16, 0)'dır.

4. İpucu: Denklemden katsayılarından biri çift, sabit terim çiftse, tek katsayılı bilinmeyen de çift olması gerekir. Bu tek adım, sayılacak durumları genellikle yarıya indirir.

DIĞER ŞIKLAR NEDEN YANLIŞ

- A** 2 yanlış: Aralığın uç değerleri ($k = 5$ ve $k = 8$) dışarıda bırakılmıştır; oysa her ikisi de koşulları sağlar.
- C** 5 yanlış: Yalnız alt sınır olan $k = 5$ değeri cevap sanılmıştır; soru değer sayısını istemektedir.
- D** 9 yanlış: $a > b$ koşulu hiç kullanılmamış, k için 0'dan 8'e kadar tüm değerler sayılmıştır.
- E** 17 yanlış: a 'nın çift olma zorunluluğu görülmemiş, a için 0'dan 16'ya kadar tüm doğal sayılar sayılmıştır.

Bu sorular nereden geliyor?

Elinizdeki sorular, **KPSS Proaktif** uygulamalarının soru bankasından seçilmiş örneklerdir. Uygulamada ders testleri, mini KPSS ve tam KPSS simülasyonu bir arada; burada gördükleriniz küçük bir tadımlıktır.

Uygulamadaki her soruda, burada gördüğünüz gibi, doğru cevabın neden doğru olduğu **ve dört çeldiricinin neden yanlış olduğu** tek tek yazılıdır. Çünkü bir soruyu bilmek, dördünü elemeyi bilmektir.

Yanlış yaptığınız sorular kaybolmaz: uygulama onları not alır ve **üst üste iki kez doğru yapana kadar** karşınıza çıkarmaya devam eder. Bir kez bilmek yetmez, çünkü bir kez bilmek bazen şanstır.

5 dk antrenmanı her zaman ücretsiz ve sınırsızdır — on soruluk kısa bir tur, sonunda her yanlışın klasik tuzağını gösterir.

Google Play'de **KPSS Proaktif** • ilk 3 test tamamen ücretsiz, kayıt yok, kart yok • kpssproaktif.com

Hizmete mahsustur. Bu belge yalnızca tanıtım ve bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır; izinsiz çoğaltılamaz, dağıtılamaz, değiştirilemez ve ticari amaçla kullanılamaz.

kpssproaktif.com • AIA Ayhan Özdemir Development **fikrî mülkiyetidir.**